

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Filosofie și Științe Social-Politice
1.3 Departamentul	SP_RISE
1.4 Domeniul de studii	Științe politice
1.5 Ciclu de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Științe politice/

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Analiza violenței politice						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. Corneliu Bîlbă						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. Corneliu Bîlbă						
2.4 An de studiu	II	2.5 Semestru	III	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					56
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					6
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					6
Examinări					6
Alte activități					0
3.7 Total ore studiu individual					94
3.8 Total ore pe semestru					150
3.9 Număr de credite					6

4. Precondiții

4.1 De curriculum	-nu este cazul
4.2 De competențe	- nu este cazul

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	- Studenții vor primi toate materialele necesare, în format pdf. Ei nu vor posta materialele pe internet și nu le vor comercializa, iar în caz contrar își vor asuma răspunderea.
5.2 De desfășurare a seminarului	- Studenții vor imprima materialele de seminar, sau vor utiliza un computer sau o tableta. Ei NU vor folosi telefonul ca mijloc de studiu.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	Urmând și promovând disciplina, studentul dobândește următoarele competențe profesionale: ___gestionează cunoștințe în vederea unui impact strategic; ___prezintă argumente în mod convingător; ___aplică metode științifice; ___gândește în mod abstract; ___consultă surse de informare
Competențe transversale	Urmând și promovând disciplina, studentul dobândește următoarele competențe transversale: ___gândește analitic; ___face față incertitudinii; ___se adresează unui public; ___organizează informații, obiecte, resurse; ___negociază compromisuri; ___face față stresului; ___evaluează în mod critic informațiile și sursele

7. Obiectivele disciplinei

7.1. Obiectivul general	Formarea competențelor specifice prin studiul raționalității și aplicarea metodelor științifice la analiza violenței politice
7.2. Obiectivele specifice	___formarea abilităților de analiză și de interpretare a situațiilor de violență politică; ___formarea deprinderii de a lucra cu noțiunea de incertitudine în studiul violenței politice; ___gestionarea cunoștințelor pentru a sesiza impactul lor strategic; ___formarea deprinderii de a consulta sursele de informare și de a evalua critic informațiile și sursele; ___exersarea gândirii analitice; ___învățarea modului în care se construiesc și se susțin argumentele; ___crearea de situații cognitive în care este necesară gestionarea stresului

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații
1.	Noțiunea de violență politică. Individul și statul. „Monopolul asupra constrângerii fizice legitime”. (Bufacchi, 2005, pp. 193–204, Darvy, 2012, pp. 1-23)	expunerea conceptelor fundamentale sub formă de prelegeri și discuții + întrebări și dezbateri	Studentii vor consulta bibliografia și vor cere lămuriri suplimentare la seminar sau în orele de consultații (înscriere pe email). Studentii vor urmări expunerile și se vor strădui să adreseze întrebări
2.	Metode de analiză a violenței politice. Psihologia politică. Problema raționalității. (Allison and Zelikow, 2010, pp. 29-36; Mearsheimer & Rosato, 2023, pp. 1-18 și 19-36; Moscovici, 1997, pp. 65-91).		
3.	Violența [politică] a omului natural. „Starea naturală: <i>bellum omnium contra omnes</i> . Suveranitatea: instituire vs. cucerire. (Hobbes, 2001a, 37 p.; Hobbes 2001b, 154-158; Manent, 2000, pp. 60-80).		
4.	Despre tiranie ca stare de război. Dreptul de rezistență. Liberali și republicani. (Dunn, 2009, pp. 39-65; Locke, 1999, pp. 177-206; Manent, 2003, pp. 125-149; Rousseau, 2007, pp. 69-110).		
5.	Violența revoluționară. Teorii ale mobilizării revoluționare. (Aron, 2008, pp. 49-82; Giddens, 2010, pp. 540-549; Goldstein & Pevehouse 2008, pp. 630-636; Huntington, 1999, pp. 231-242)).		
6.	Despre legitimarea revoluției. Analiza unor revoluții. (Chirot, 1999, pp. 27-51; Goldstone, 1989, pp. 405-429; Kissinger 2007, pp. 283-314; Carr, 1979, pp. 1-37).		
7.	Violența structurală. Cauze sociale ale violenței. Problema inegalității. (Firestone 1974, pp. 117-142; Galtung, 1964, pp. 95-119; Sen, 2008, pp. 5-15).		
8.	Violența totalitară. Statul total: ideologie și teroare. Dominația totală. Societatea de masă, (Arendt, 2014, pp. 381-406 și 567-590; Aron 2001, 211-223).		
9.	Terorismul. Aspecte privind definirea. Teroarea ca strategie politică. Terorismul și Revoluția islamică. (Goldstein & Pevehouse 2008, 275-279; Oberschall, 2004, pp. 26-37; Smelser, 2007, pp. 229-250; Tilly, 2003, pp. 11-32).		
10.	Identitatea ca sursă de conflict. Conflictetele etnice. Conflictetele religioase. (Goldstein & Pevehouse, 2008, 254-261; Jones 2019, pp. 326-346; Ternon, 2002, pp. 90-99 și 100-118).		

11.	Politică și strategie. Războiul, „continuarea politicii cu alte mijloace”. Cauzele războiului. (Aron, 1974, pp. 49-59; Goldstein & Pevehouse 2008, 233-239; 270-275; Gray, 2007, pp. 15-30)	
12.	Războiul: abordarea structurală. Niveluri de analiză. Sistemul internațional: anarhie și ierarhie. (Mearsheimer, 2001, pp. 29-54; Nye, 2005, 72-81, 92-102; Soare, 2013, pp. 19-23)	
13.	Teoria războiului just (Kaldor, 2010, pp. 183-213; McMahan, 2006, pp. 414-424; Orend, 2000, pp. 523-547)	
14.	Evaluare și discuții. (Goldstein & Pevehouse, 2008, pp. 61-86).	

Bibliografie

- Allison, Graham, Philip Zelikov. 2010. *Esența deciziei. O explicație a crizei rachetelor din Cuba*. Iași: Polirom.
- Arendt, H. (2014). *Originile totalitarismului*. București : Humanitas.
- Aron, R. (1974). Clausewitz's Conceptual System. In *Armed Forces and Society*, 1(1): 49-59.
- Bufacchi, V. (2005). Two Concepts of Violence. In *Political Studies Review*, 3: 193–204.
- Carr, E.H. (1979). *The Russian Revolution: From Lenin to Stalin*. New York: Free Press.
- Darby, J. (2012). Political Violence: An Overview. In Breen-Smith, M. ed., *The Ashgate Research Companion to Political Violence*, 326-346. London: Ashgate.
- Dunn, J. (2009). *Locke. O scurtă introducere*. București: Editura All.
- Galtung, J. (1964). A Structural Theory of Aggression. In *Journal of Peace Research*, 1(2): 95-119.
- Goldstein, J.S., Pevehouse, J.C. (2008). *Relații internaționale*. Iași: Polirom.
- Gray, C. S. (2010). *Războiul, pacea și relațiile internaționale. O introducere în istoria strategică*. Iași: Polirom.
- Hobbes, T. (2001a). Leviathan [extras]. În Socaciu. E.-M. (ed.), *Filosofia politică a lui Thomas Hobbes*. Iași: Editura Polirom.
- Hobbes, Thomas. Hobbes (2001b). De cive [extras]. În Socaciu. E.-M. (ed.), *Filosofia politică a lui Thomas Hobbes*. Iași: Editura Polirom.
- Huntington, S. (1999). *Ordinea politică a societăților în schimbare*. Iași: Polirom.
- Jones, A. (2019). Genocide as Political Violence. In Breen-Smith, M. ed., *The Ashgate Research Companion to Political Violence*, 326-346. London: Ashgate.
- Kaldor, M. (2010). *Securitatea umană*. Cluj-Napoca: Editura CA Publishing.
- Locke, J. (1999). *Al doilea tratat despre cărmuire*. București: Nemira.
- Manent, P. (2000). *Originile politicii moderne. Machiavelli, Hobbes, Rousseau*. București: Nemira.
- Manent, P. (2003). *Istoria intelectuală a liberalismului*. București: Humanitas.
- McMahan, J. (2006). Război și pace. În Singer, P. ed., *Tratat de etică*, 414-425. Iași: Polirom.
- Mearsheimer, J. (2001). *The Tragedy of Great Power Politics*. New York: Norton.
- Mearsheimer, J. & Rosato, S. (2023). *How States Think: The Rationality of Foreign Policy*. New Haven and London: Yale University Press.
- Moscovici, S. (1997). Psihologia socială sau mașina de fabricat zei. Iași: Polirom.
- Nye, J.A. (2005). *Descifrarea conflictelor internaționale*. Filipeștii de Târg: Antet.
- Orend, B. (2000). Michael Walzer on Resorting to Force. *Canadian Journal of Political Science / Revue canadienne de science politique*, 33(3): 523-547.
- Rousseau, J.-J. (2007). *Despre Contractul social sau Principiile dreptului politic*. București: Mondero.
- Sen, A. (2008). Violence, Identity and Poverty. In *Journal of Peace Research* 45(1): 5–15.
- Smelser, N.J. (2007). *The Faces of Terrorism: Social and Psychological Dimensions*. Princeton: Princeton University Press.
- Soare, S. (2013). Tranziția de putere. In Biro, D. (ed.), *Relațiile internaționale contemporane. Teme centrale în politica mondială*, 19-23. Iași: Polirom.
- Ternon, Y. 2002. *Statul criminal. Genocidurile sec. XX*. Iași: Institutul European
- Tilly, C. (2005). Terror as Strategy & Relational Process. In *International Journal of Comparative Sociology* 46(11): 11-32.

8.2	Seminar	Metode de predare	Observații
1.	Statul și monopolul pe violență (Weber, 1992, pp. 7-14)	Analiza unor texte fundamentale, în clasă. Aplicații la situații concrete,	Lectura textelor de seminar este obligatorie pentru 50% din temele prezentate.
2.	Raționalitatea strategică (Mearsheimer & Rosato 2023 (19-36)		
3.	Starea naturală: pacea și războiul (Locke, 1999, extras)		
4.	Despre inegalitate ca violență (Rousseau, 2001, pp. 77-110)		
5.	Politicul și violența (Arendt, 1999, pp. 139-160)		
6.	Revoluția franceză: mitul și metoda (Goldstone, 1989, pp. 405-429)		
7.	Structura economică: explicarea violenței (Engels, 1964, pp. 150-169).		
8.	Ideologie și teroare (Arendt, 2014, pp. 567-589)		
9.	Terorismul ca strategie politică (Oberschall, 2004, pp. 26-37)		
10.	Intervenția umanitară (Kaldor, 2010, pp. 52-89)		
11.	Cauzele războiului (Kissinger, 2003, pp. 173-187)		
12.	Teoria războiului hegemonic (Gilpin, 1998, pp. 591-606)		
13.	Război și masacru (Nagel, 1972, pp. 89-120)		
14.	Evaluare și discuții (Goldstein & Pevehouse (2008, 61-86)		

Bibliografie

- Arendt, H. (1999). Derspre violenta. In *Crizele republicii*, 109-206 București: Humanitas.
- Arendt, H. (2014). *Originile totalitarismului*. București : Humanitas.
- Engels, F. (1964). Domnul Eugen Dühring revoluționează știința (Anti-Dühring). In Marx, K. Engels, F., *Opere*, vol. 20, 7-321. București: Editura Politică.
- Gilpin, R. (1988). The Theory of Hegemonic War. In *Journal of Interdisciplinary History* 18(4): 591-613.
- Goldstein, J. S., Pevehouse, J.C. (2008). *Relații internaționale*. Iași: Polirom.
- Goldstone, Jack A. 1989. Révolutions dans l'histoire et histoire de la révolution. In *Revue française de sociologie* 30(3): 405 – 429.
- Kaldor, M. (2010). *Securitatea umană*. Cluj-Napoca: Editura CA Publishing.
- Kissinger, H. 2007. *Diplomația*. București: Editura ALL.
- Locke, J. (1999), *Al doilea tratat despre cărmuire*. București: Nemira.
- Mearsheimer, J. & Rosato, S. (2023). *How States Think: The Rationality of Foreign Policy*. New Haven and London: Yale University Press.
- Nagel. T. (2005). Război și masacru. În *Veșnice întrebări*, 52-72. București: Editura ALL.
- Oberschall, A. (2004). Explaining Terrorism: The Contribution of Collective Action Theory. In *Sociological Theory* 22(1): 26-37.
- Rousseau, J.-J. (2001). *Discurs asupra originii și fundamentelor inegalității dintre oameni*. București: Incitas
- Weber, M. (1992). *Politica, o vocație și o profesie*. București: Editura Anima/

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul relațiilor publice

--

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	<p>Volum optim de rezultate/unitate de timp (= productivitate).</p> <p>Acuratețe– răspunsurile să fie adecvate, tehnice, corecte și complete și complexe.</p> <p>Utilizarea vocabularului tehnic al disciplinei.</p> <p>Argumentarea răspunsurilor.</p> <p>Utilizarea referințelor bibliografice.</p> <p>Retică (stil persoană, descoperire de locuri și argumente).</p> <p>Analiză completă, sinteză interesantă.</p> <p>Exprimarea unei valori personale.</p>	<p>Testarea cunoștințelor generale: examen în sesiune prin metoda: eseu realizat de student în clasă</p>	50%
10.5 Seminar	<p>Interes pentru disciplină.</p> <p>Participare la activități/ rezolvarea sarcinilor prescrise.</p> <p>Lectura textelor (obligatoriu 40%).</p> <p>Contribuție la realizarea obiectivelor seminarului (muncă în folos colectiv).</p> <p>Participare la testul de seminar.</p> <p>Prezența la seminar nu aduce puncte. Ea se regăsește în calitatea artefactului.</p>	<p>Evaluarea continuă (expunere orală, dialog, conversație) și pe parcurs (test de seminar)</p>	50%
<p>10.6 Standard minim de performanță</p> <p>1) Cunoașterea elementelor simple în proporție de 50%. Recunoașterea conceptelor fundamentale și a pozițiilor teoretice (identificarea definițiilor; evitarea confuziilor (CURS). Lectura textelor de seminar (40 %) și formularea ideilor principale: minim 3 idei importante pentru fiecare subiect. (SEMINAR)</p> <p>2) Utilizarea corectă a conceptului de cauză cu privire la o serie de fenomene: o singură dată (CURS)</p> <p>3) Înțelegerea unei situații sau a unui text plecând de la un concept de scop: o singură dată (SEMINAR)</p> <p>4) Înțelegerea unui argument (descifrarea unei structuri argumentative; atribuirea corectă a argumentului): o singură dată.</p> <p>5) Disciplină intelectuală - respectarea formelor și procedurilor academice: neconținut (CURS și SEMINAR).</p> <p>6) Scriere și exprimare corectă, în propoziții și fraze complete.</p> <p>Pentru o mai bună înțelegere a standardelor minime, a se nota aplicarea cumulativă a altor standarde, pentru evaluarea completă (până la maxim):</p> <p>6) Analiza comparativă a unor concepte, ipoteze sau teorii din aceeași familie și folosirea lor în cadrul unei structuri coerente (construirea ansamblului original).</p> <p>7) Urmărirea și descifrarea unei structuri argumentative prezente în corpusuri diferite (construirea de noi ansambluri).</p> <p>8) Reconstruirea mentală a unui lanț de condiții și variația internă a condițiilor (gândire contrafactuală).</p> <p>9) Înțelegerea unei situații plecând de la o valoare personală (gândire comprehensivă).</p>			

Data completării

20.09.2024

Data avizării în departament

Titular de curs

Titular de seminar

Director de departament